

MŪSU LIETUVA

BIBLIOTEKA

NR.31 (1820) - SEMANÁRIO - 1983 RUGPIŪČIO-AGŪSTO II D.-Cr.120,00 - Rua Juatindiba, 28 - Caixa Postal 4421 - 01000 SÃO PAULO, Tel. 273-0338

Dar kartą talpiname "MŪSŲ LIETUVOJ" šią istorinę nuotrauką pirmųjų metų laikraščio bendradarbių a.a. Juozo Matelionio prisiminimui ir pagerbimui 14 mirties metinių proga. Nuotraukos vidury velionis su Motiejum Tamaliūnu

PROTESTO BANGA

Carinis režimas, savo metu buvo uždraudęs lietuviams lotyniškąjį raidyną, paskatino juos kovoti už savo teises, pavertė liaudį knygnešių tauta. Kažkas panašaus Lietuvoje ir šiandien vyksta. Raudonieji carų įpėdiniai, tiesa, kaiko iš praeities pasimokė, tačiau nevisiškai. Jie šiandien nebruka lietuviams kirilicos, tačiau pernelyg lengvabūdiškai žaidžia liaudies masių pasipiktinimo jausmais. Naujieji muraviovai, kaufmanai, klingenbergai tariasi, kad visas sunkias problemas lengviausia išspręsti jėga, kalėjimais, draconiškais bausmėmis.

Šiomet sukanka 90 metų nuo Kražių škerdynių. Anuomet žemaičiai, gindami savo šventovę, smarkiai nukentėjo, tačiau Kražių gynėjų vardas išgarsėjo visame pasaulyje, juos užstojo net to meto pažangioji Rusijos visuomenė, nuožmiuosius carinius budelius pasmerkė istorija.

Sovietinių organų savivaliavimas ir smurtas Lietuvoje sudarė tokias sąlygas tikintiesiems, kad jie stumte stumiami priešintis, jungtis į masinį protestų sąjūdį. Susidaro užburtas ratas. Norėdama įbauginti tikinčiųjų mases, valdžia mėgina negailestingai susidoroti su atskirais žymesniais veikėjais, tačiau jos smarkavimas sukelia dar didesnį masių pasipiktinimą. Į išverstojos stulpo vietą tuojau statomas kitas, kaip mokė didysis varpininkas V. Kudirka.

Šiuo požiūriu ypač dramatiškas bu-

vo gegužės mėnuo. Dešimt metų kalėjimo ir tremties bausmė paskirta kunigui Alfonsui Svarinskui. Skelbdamas tą ištarbę, teismas pradėjo baudžiamąją bylą kitam veikliam Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto nariui kunigui Sigitui Tamkevičiui. Netrukus septynerių metų kalėjimo ir tremties bausmė buvo paskirta Jadvygai Biliauskienei – mūsų laikų knygnešei ir vargo mokyklos mokytojai. Dabar jau gauta žinia ir apie ilgą laiką visaip varginto vilniečio Jono Sadūno nubaudimą pusantrių metų laisvės atėmimu. Koks neprotingas šis represinių organų siautimas, matyti iš to, kad visi apkaltinti standartiškai – "šmeižimu" kaip savo metu po karo – tariamu "tėvynės išdavimu".

Žiūrint į didėjantį nuteistųjų skaičių, atrodo, kad smurtas laimi. Taip gal ir būtų, jei į nukentėjusių vietą nestotų nauji kovotojai, jei plati tautos sluogsniai leistųsi įbauginami. Tik žinios apie tai netaip greitai sklinda. Čia ypač būdingas kunigo Svarinsko atvejis. Vos tik pasklido žinia apie jo klastingą suėmimą sausio 26-ją, visą Lietuvą kilo nauja protestų banga. Vien tik iki balandžio 3 d. "LKB Kronika" užregistravo protestų iš daugiau kaip 70 vietovių su maždaug 37.000 parašų. Tai tik dalis parašų, kurie ir toliau renkami. Vien 57-me "Kronikos" numeryje paskelbtas toks įspūdingas sąrašas vietovardžių, kad tik labai detalizuotas Lietuvos žemėlapis juos sutalpintų. Kuriasi nauja visuomenės veiklos ir mokslinio tyrimo

šaka – Lietuvos tikinčiųjų protesto geografija. Savo krašto mylėtojams iškyla nauja patriotinė problema – šiame sąjūdyje neatsilikti nuo kitų, būti jame tinkamai atstovaujamiems.

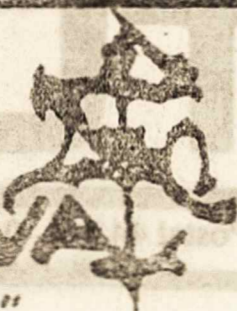
Naujausių protestų dvasią Prienų tikintieji generaliniam Sov. Sąjungos kompartijos sekretoriui Andropovui taip išreiškė: "Mes, Prienų parapijos tikintieji, su dideliu skausmu pergyvename ir protestuojame dėl Viduklės parapijos klebono ir Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto nario kunigo Alfonso Svarinsko suėmimo ir apkaltinimo antikonstitucine bei antitarybine veikla... Šio skaudaus fakto akivaizdoje mes pareiškiame, kad savo tautos kunigus gynėme ir ginsime, prašydami Dievą, kad jie būtų drąsūs, gintų tiesą, Dievą, Bažnyčios ir mūsų tikinčiųjų reikalus." Šį Prienų tikinčiųjų pareiškimą pasirašė 1305 asmenys.

Prieš tokį masinį protestų sąjūdį valdžia norėtų užmerkti akis. Pareigūnai aiškina žmonėms, kad jų parašai nieko nepadės. Į tai "Kronika" visų vardu atsakė: "Padės ar ne – tai antraeilės reikšmės klausimas. Svarbiausia, kad tikinti tauta solidarai užstoją tą, kuris jai brangus. Dar daugiau. Kiekvienas parašas už kunigą Alfonsą Svarinską – tai apsisprendimas už tas idėjas, kurioms gyvenimą pašventė šis uolus Lietuvos kunigas" Tai rodo, kad Kražių gynėjų dvasia gyva ir po 90 metų.

A.L.

"Teviškės Žiburiai"

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 5.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORJUS Cr\$. 10.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetru po Cr\$. 400,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėju nuomone.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil Caixa Postal, 4421 - CEP 01000

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 120,00

I P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 8.000,00

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 8.000,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

LAISVĖ, KUN. ALF. SVARINSKUI

Iš L.K.B. Kronikos Nr. 57

"LKB Kronikos" redakcijai pasisekė surinkti nemažą dalį pareiškimų, kurie buvo Lietuvos tikinčiųjų pasiūsti ar nuvežti į įvairias Lietuvos ar Sovietų Sąjungos įstaiigas protestuojant dėl kun. A. SVARINSKO suėmimo. Žemiau pateikiami pareiškimai, ištraukos iš pareiškimų bent dalinai padės susidaryti vaizdą, kaip reagavo tikinčioji liaudis, areštavus jiems brangų kunigą.

Prieny tikintieji savo proteste, adresuotame TSKP Generaliniam Sekretoriui AN-DROPOVUI tarp kita ko rašo:

"Mes, Prieny parapijos tikintieji, su dideliu skausmu pergyvename ir protestuojame dėl Viduklės parapijos klebono ir Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto nario kun. Alfonso SVARINSKO suėmimo ir apkaltinimo antikonstitucine bei antitarybine veikla (...).

Šio skaudaus fakto akivaizdoje mes pareiškiame, kad savo tautos kunigus gynėme ir ginsime, prašydami Dievą, kad jie būtų drąsūs, gintų tiesą, Dievą, Bažnyčios ir mūsų tikinčiųjų reikalus.

Šalin rankas nuo kun. Alf. SVARINSKO" Po pareiškimu pasirašė 1305 tikintieji,

Igliaukos 510 tikinčiųjų savo pareiškimė Lietuvos TSR Prokurorui rašo:

"1933 m. sausio 27 d. "Tiesa" pranešė, kad Viduklės parapijos klebonui kunigui Alfonsui SVARINSKUI iškelta baudžiamoji byla. Kai mes skaitėme šią žinią, kun. A. SVARINSKAS jau buvo suimtas ir įkalintas. Už ką suimtas šis kunigas?

Spauda teigia, kad kun. A. SVARINSKAS piktnaudžiavo dvasininko padėtimi ir užsiėmė antivalstybine, antikonstitucine veikla, tačiau mes esame giliai įsitikinę, kad šis kaltinimas niekuo nepagrįstas.

Kunigas A. SVARINSKAS mums yra gerai pažįstamas, nes jis penkerius metus dirbo Igliaukos klebonu. Mes jį visi su pagarba prisimename kaip pavyzdinį, uolų, savo dar-

bui pasišventusį kunigą, visiems jautrų, nuoširdų, tėvišką. Jį suniekinti, apjuodinti ir apversti nusikaltėliu niekam ir niekada nepavyks"

Mes gerai žinome, kad kun. Alf. SVARINSKAS dėl to nepatiko kovojančioms prieš Lietuvos Bažnyčią, kadangi jis buvo Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto narys ir gynė tikinčiųjų teises, kad jie nebūtų diskriminuojami.

Ar tai nusikaltimas? Antivalstybinė veikla? Ne. Kun. Alf. SVARINSKAS tam ir tapo kunigu, kad vadovautų tikintiesiems, juos mokyty, jiems patarnautų ir gintų jų teises. Taip turi elgtis kiekvienas sąžiningas kunigas.

Suėmimą kunigo Alf. SVARINSKO - šio tauraus žmogaus ir visų mylimo Dvasios Vado - mes priimame, kaip visų mūsų, tikinčiųjų persekiojime.

Mes ryžtingai protestuojame dėl kunigo Alfonso SVARINSKO suėmimo bei neteisingo apkaltinimo ir reikalaujame, kad jis būtų paleistas, o iškeltoji baudžiama byla panaikinta.

Laisvę kunigui Alfonsui SVARINSKUI".

Š i a u l i a i

LIETUVOS TSR MINISTRŲ TARYBAI

1933 m. sausio 26 d. Raseiniuose klastingai suimtas plačiojo visuomenėje gerai žinomas ir gerbiamas TTG Kat. K-to narys Viduklės klebonas kun. Alfonsas SVARINSKAS.

Iš trumpos informacijos "Tiesoje" ir išpuolių vietinėje spaudoje matosi, kad kun. Alf. SVARINSKUI fabrikuojama byla, siekiama su juo susidoroti, prisidengti tarybinių įstatymų skraiste.

Visa tai nusistebėjimo nekeltų, nes nebe pirmas juk "raganų procesas" pokarinėje Lietuvoje... Tačiau kun. Alf. SVARINSKO persekiojimas sukėlė didelį nerimą ir susirūpinimą visuomenėje dėl suteiktų valdiškiems bedieviam galimybių dorotis su savo ideologiniais oponentais.

Mes pažįstame kun. Alf. SVARINSKĄ kaip dorą žmogų, tautietį, ištikimą Bažnyčiai

ir Lietuvai, atviru veidu ginantį žmogaus teises, nesitaikstantį su melu ir prievarta, kokiomis spalvomis ir lozungais jie bebūtų dangstomi.

Kreipiamės į Ministrų Tarybą, kviesdami sustabdyti pakilusią prieš kun. Alf. SVARINSKĄ baudėjų ranką, kad skaudžioje mūsų tautos istorijoje nebūtų įrašytas dar vienas gėdingas puslapis, kurį fiksuos rytdienos istorijos teismas.

Laisvę kun. Alfonsui SVARINSKUI .

Pasirašė 1222 tikintieji

1933 m. vasaris

Griškabūdžio parapijos apie 200 tikinčiųjų pasirašė po tokio turinio pareiškimu LTSR Prokurorui:

"Kai mes sužinojome apie Viduklės parapijos klebono kun. Alf. SVARINSKO suėmimą, tas faktas mus tikinčiuosius ne tik labai įskaudino, bet ir giliai įžeidė, kad valdžia, kuri skelbia religijos laisvę, vėl imasi tokių žiaurių susidorojimo priemonių prieš kunigus.

Visus kaltinimus kun. Alf. SVARINSKUI, kuriuos paskelbė spauda (antitarybinė ir antikonstitucinė veikla) mes laikome tik standartiniu valdžios kaltinimu visai kunigajai, o ypač tiems kunigams, kurie yra TTG Kat. komiteto nariais.

Tuos standartinius kaltinimus kun. Alf. SVARINSKUI mes laikome grynai propagandiniu valdžios šauksmu, o suimtąjį kunigą teisiu ir nekaltu.

Todėl mes, tikinčioji liaudis, reikalaujame - paleisti kun. Alf. SVARINSKĄ.

Laisvę kun. Alf. SVARINSKUI."

Šis pareiškimo tekstas su parašais KGB darbuotojų buvo atimtas pačioje Griškabūdžio bažnyčioje, kur buvo renkami prašai. Parašų rinkėja buvo sulaukyta ir tardoma, o Griškabūdžio klebonas kun. Vyt. UŽKURAITIS Šakių raj. prokuratūroje turėjo aiškintis, kad organizavo parašų rinkimą.

AFGANISTANIEČIAI VERTINA LIETUVIŲ PARAMĄ

Lietuvos Generalinio Konsulo New Yorke ir VLIKO suruoštame Vasario 16-sios priėmimo dalyvavo ir Afganistaniečių Bendruomenės Amerikoje pirmininkas, Habib Mayar. Padėkos laiške gen. konsului Anicetui Simučiuui jis rašo: "Aš didžiavausi galėdamas atstovauti Amerikos Afganistaniečių Bendruomenę Lietuvos nepriklausomybės paminėjime. Afganistaniečiai, vėliausia sovietinio komunizmo auka, sveikina lietuvius ir pasižada paremti Lietuvos gyventojus, siekiančius atstatyti laisvą ir nepriklausomą valstybę. Afganistaniečių Bendruomenė Amerikoje labai vertina lietuvių paramą afganistaniečių kovoje prieš sovietinį dominavimą".

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventario, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

CIRURGIÃO DENTISTA

CROSP. 6049

R. Cap. Pacheco Chaves 1206 fone: 273-6696

R. Itapeva, 49 - Cj. 35 fone: 288-4770

KUN. PETRAS MASKOLAITIS EKVATORIAUS MISIJŲ PIONIERIUS

(tęsinys iš praeito nr.)

1968 n. perkėlė mane vadovauti Taisha misijos centrui, netoli Peru valstybės sienos. Ten buvo pradėtas šu- ar kivarų bendrabutis ir parapija, kuri tarnavo taipgi ten stovinčių kareivių šeimoms. Jie buvo užėmę Shell kompanijos pastatus ir aerodromą.

Čia su manimi darbavosi du saleziečiai kunigai, vienas klierikas ir vienas broliukas. 1960 m. kivaras Taisha misijai dovanojo didelį žemės sklypą. Misijos plotas buvo didelis, toli džunglėse esantieji kivarų centrai, vienas nuo kito atskirtas dideliu atstumu. Į juos tekdavo eiti tik pėsčiam. Su manimi esantieji kunigai eidavo juos aptarnauti ir retkarčiais grįždavo pailsėti į namus.

Vienus metus vadovavau saleziečių misijai Puente.

1972 m. nubloškė mane į Yaupi misiją irgi arti Perú respublikos.

Čia radau kivarų berniukų ir mergaičių bendrabučius ir daug pakrikštytųjų šeimų, aplink apsigyvenusius. Aplink šią misijų stotį toli miškuose buvo kiti 8 misijų centreliai, kuriuos tekdavo lankyti ir aptarnauti. Čia buvom du kunigai ir vienas broliukas. Ankstyvesnis susisiekimas čia buvo tik pėsčiam einant per miškus, kalnus ir upes ir trys dienos trukdavo pasiekti Sucua ar Macas. Čia buvo būtinas reikalas statyti orauostį, nes be jo buvo neįmanoma išsilaikyti ir išmaitinti bendrabutį. Ryžausi tam darbui vadovauti ir čia. Su paprastais rankų įrankiais kirtome medžius, lyginome žemę, ku-

rią išgridome akmenimis ir pan.

Atidarius orauostį, misija ir visa pla- vo ir yra būti kunigu ir visas savo kūno bei dvasios jėgas paaukoti Pietų Amerikos Ekvadoriaus valstybėje in- dėnų sukrikščioninimui ir jų civiliza- cijai. Laimingas esu galėjęs tiek metų dirbti Kristaus karalijos dėlei. Nesigai- liu, kad kūno ligų suspaustas galėsiu palikti savo kaulus toje žemėje, kurioj veik pusamžį dirbau ir plušau. Visur ir visuomet atsiminiau savąją tėvynę ir ją vis atsiminsiu, kad greit jai iš- auštų laisvės ir nepriklausomybės gy- venimas.

Yaupi misija turi du traktorius orauosčio užlaikymui ir derliaus iš laukų parvežimui. Berniukų ir mer- gaičių kivarų bendrabučiai sudarė virš pusantro šimto asmenų, kurie buvo mokomi ir maitinami mūsų lėšomis ir pastangomis.

Po šešių metų iš Yaupi buvau per- keltas vėl į Mendez Cuchanzą, kur jau buvau buvęs 7 m. ir apie tai jau anksčiau buvau minėjęs.

Dabar Cuchanza radau du stalių kursus ir tris mergaitėms siuvimo kursus. Misijonierių čia radau du ku- nigus, broliuką ir šešias salezietes se- seles. Aš gi, kaip ir visą mano misi- jos gyvenamą laiką, buvau vedėjas, pi- nigų rūpintojas ir stalių mokytojas. Kiti du kunigai būdavo nuolatinėse kelionėse po kivarų kaimus džunglė- se, kur jie juos ruošdavo krikštui, pir- mai komunijai, sutuoktuvėm ir juos laidodavo.

1981 m. gyvenimo naštos slegia- mas ir sveikatoje pasilpęs, atsisakiau nuo vadovavimo ir likau toje pat mi- sijoje tik finansų tvarkytoju. Kadangi naujasis vedėjas retai kada yra namuo- se, bevažinėdamas po kivarų miškų kaimus, tenka ir jį pavaduoti namuo- se. Kiek dar sveikata leidžia stengiuos būti naudingas.

Šioji saleziečių išugdyta Cuchanza vietovė, manau, greit pereis į vietinės Mendez vyskupijos žinią, o mes, sale- ziečiai, kraustysimės į tolimesnes ki- varų gyvenvietes džunglėse, kur dar kiti nėra jėgę ir tęsime savo misijonie- riškąjį darbą.

Iki šio meto Ekvadoriaus misijose turėjau 12 provincijų ir su visais gerai sugyvenau. Jie mane pilnai su- prato, manimi pasitikėjo, kaip prak- tiškai įrodo mano 37 metai nuolati- nio viršininkavimo. Kiti saleziečiai ma- ne vadina dekanu.

Dėkoju Dievui 1929 m. atvykęs į Italiją. Esu patenkintas, kad 1933 m. tapau saleziečiu. Ypač dėkoju Dievui už didelę dovaną tapti misijonierium. Malonu man buvo 1935 m. vykti Ita- lijon užbaigti kunigiškuosius mokslus ir 1939 m. aplankyti namiškius Lietu- voje.

Neišsakomas mano džiaugsmas bu- vo ir yra būti kunigu ir visas savo kūno bei dvasios jėgas paaukoti Pietų Amerikos Ekvadoriaus valstybėje in- dėnų sukrikščioninimui ir jų civiliza- cijai. Laimingas esu galėjęs tiek metų dirbti Kristaus karalijos dėlei. Nesigai- liu, kad kūno ligų suspaustas galėsiu palikti savo kaulus toje žemėje, kurioj veik pusamžį dirbau ir plušau. Visur ir visuomet atsiminiau savąją tėvynę ir ją vis atsiminsiu, kad greit jai iš- auštų laisvės ir nepriklausomybės gy- venimas.

kun. P. Maskolaitis

DAIVA KOPERSKYTĖ

KANADOS MEISTERĖ

Kanados stalo teniso pirmenybėse Burnaby mieste DAIVA KOPERSKY- TĖ iš Hamiltono "Kovo" laimėjo pir- mą vietą ir meisterės titulą mergaičių klasėje (mažiau kaip 17 m. amžiaus). Ji baigmėje įveikė M. Gurrey 21–23, 21–11, 21–19. Žaisdama su R. Chak, ji laimėjo I v. ir dvejeta varžybų.

Ji žada dalyvauti P.L.S. žaidynėse Čikagoje ir svajoja dalyvauti 1988 m. olimpiadoje.

Daivos pavardė Kaados stalo teni- so "pasauliui" vėl priminė garsiąsias lietuvaites tris seseris Nešukaitytes, D. Sabaliauskaitę ir B. Plučaitę.

RELIGINĖ PROGRAMA TELEVIZIJOJ

Pradėjo veikti televizijoje religinė ka- talikų programa: šeštadieniais, 10 val. ryto, kanal 11, TV Gazeta.

Naudinga taip pat ir radijo progra- ma: Programa Católica "Caminando com Jesus", Radio Super Cultura de Santos, 930 Kilowertz – AM, nuo 7 iki 8 val. ryto, kasdien.

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

FÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

Antanas Dutkus

LIETUVIŲ SPAUDA BRAZILIJOS

(tęsinys iš praeito nr.)

Jornal Lituano

LIETUVIS

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje
Leidėjas: LIETUVIŲ SĄJUNGA BRAZILIJOS
Atsakomybės redaktorius
Dr. Egaz Muniz Moreira Landim

Faktinės Redaktorius
Stasys Vancevičius
Rankraščius redakcija taisyti savo nuostip-
ra. Nesunaudotų rankraščių nesaugo
ir savo išsomis negražina.

GAUSĖJA LIETUVIŠKA SPAUDA

Savaitraštis "Lietuvių Aidas Brazilijoje" pragyveno kelis lietuviškos spaudos leidinius. Greta jo ėjęs "Lietuvis Brazilijoje", pradėtas leisti trijų asmenų, vėliau perėjo į "Šviesos" bendrovės rankas, į platesnį kolektyvą, davė prieglobstį besiorganizuojantiems parapijonams, jaunimui, konsulato tarnautojams, jo išlaikomų mokyklų mokytojams ir kitiems sau palankiems elementams. Nors gyvenimo sąlygas turėjo daug palankesnes, negu "Lietuvių Aidas Brazilijoje", tačiau ir jį spaudė visokios bėdos, nuo kurių bėgant, buvo priverstas išsinerti iš senojo savo "apdaro" ir pasivadinti kitu vardu, būtent: – "Lietuvis". Belankydamas São Paulo lietuvių šeimas, "Lietuvis Brazilijoje" savo penkerių metų kelionėje, pergyveno visokių sukrėtimų, praleido įvairaus tipo "gaspadorių". Pro jo duris perėjo bent keli redaktoriai, ir tik nuo 1934 m. gegužės mėn. 1-os dienos, pakeitus vardą ir Lietuvių Sąjungai Brazilijoje perėmus viešai laikraščio leidimą ir tapus jo organu, "Lietuvis" stabilizavosi, įgijo pastovų gyvenimą Bandeirantes pastogėje. Iš senesniųjų redaktorių, pasiliko Stasys Vancevičius, jau patyręs ir gabus spaudos darbe žurnalistas, pradėjęs spaudos darbą "Jaunųjų Žiedė", "Naujienose", "Lietuvių Aida Brazilijoje" ir kt., kol, pagaliau, apsisutojo "Lietuvyje", iki galutinio užsidarymo, prisilaikant valdžios nuostatų, kurių, iš lietuviškų laikraščių tuo metu ėjusiu neprisitaikė.

Stasys Vancevičius

Nesigilinsime į tas priežastis, kurios privertė keisti laikraščio vardą, nes apie tai esame minėję "Mūsų Lietuvos" rašiniuose nr. 13 (18) 3. Pasitenkinsime tik pakartoti "Lietuvio" 1° numerio leidėjų pasisakymą: "Mūsų laikraštis tik techniškai pertvarkytas, medžiaginiai ir teisiniai paremtas, laikraštis savo kryptimi nepaiskeitė, pasiimtos prieš penkis metus kinijos nemano keisti". Iš to, kas pasakyta, skaitytojas gali spręsti ir pasidaryti išvadą, – atsisakyti seno pavadinimo "Lietuvis Brazilijoje" vien tik dėl to, kad jisai nebuvo teisiniai paremtas, o dėlto, kad pirmųjų leidėjų, – užtrauktos skolos ant laikraščio, nebuvo išlygintos ir naujieji šeimininkai, – Šviesos bendrovė, – bėgdami nuo duotų pažadų seniesiems leidėjams, pakeitė savo rūbą.

"Lietuvis", kaip patys leidėjai pasisako, persitvarkęs ir priėmęs naują vardą, medžiaginiai buvo paremtas, atseit, – finansiniai užtikrintas, ko neturėjo kiti lietuviški laikraščiai. O tas užtikrinimas buvo garantuotas iš Lietuvos, Draugijos Užsienio Lietuviams Remti pastangomis.

DULR C. Valdyba nuo pat Dr.-jos išikūrimo 1932 II 7 d. iki 1935 II 3 d. visuotinio suvažiavimo. Sedi: O. Kairiūkštienė (vicepirm.), R. Skipitis (pirmininkas), Prof. M. Biržiška; stovi (iš kairės dešinėn): P. Ruseckas (sekretorius), V. Daudzvardas (išdininkas), K. Kasakaitis, J. Kainėnas.

1932 m. Vasario mėn. 7 d., Kaune susiorganizavo Draugija Užsienio Lietuviams Remti, sutrumpintai ji buvo vadinama "DULR". Draugijos tikslas, visuotiniame narių susirinkime priimtuose įstatuose pasakyta: "Remti moraliai ir medžiaginiais užsieniuose gyvenančius lietuvius", ypač "remti užsienio lietuvių spaudą ir leidžiamus lietuvių kultūrai keliamus raštus". Prie remiančios spaudos kategorijos, Dulro parinkti buvo ir "Lietuvio" leidėjai. Tas medžiaginiais juos parėmė, finansiniai sustiprino. O tokių Dulro "medžiaginiais remiamų" laikraščių, be "Lietuvio" Brazilijoje, turėjome Argentinoje "Šviturj", kun. J. Janilionio redaguojamą ir "Išvien" rašytojo M. Šalčiaus tvarkomą. Turint tokį užnugarį, finansinių problemų, be abejo, negalėjo būti ir laikraštis buvo lengva tvarkyti. "Lietuvis", būdamas Lietuvių Sąjungos Brazilijoje organu, priklausė tai pačiai grupei, gyvenančių iš gaunamų nuolatinių "pašalpų", "via konsulatas", kaip antai: mokyklų mokytojai. Taigi, tokiame ratelyje veikiant, jam ir bendradarbių nestigo, nes mokytojai, o taip pat it konsulatarnautojai bendradarbiavo "Dulro" išlaikomame laikraštyje, Tokiose sąlygose gyvenant ir dirbant, daugiau galimybių susidaro geriau patenkinti skaitytojus. Kaip tuo tarpu kiti tuo metu einantieji laikraščiai, tik savo jėgomis turėjo kovoti, skaitytojams padedant, ir skinti sau kelią ateičiai į geresnį rytojį. Ir tiesa, "Lietuviui" perėjus Dulro globon, jis padidėjo puslapiams ir formatu, pagerino popierį ir net buvo mėginta leisti du – tris kartus savaitėje. Leidžiamas buvo priedas mažiesiems "Mažųjų Pasaulis" →

KO PARODOJE NEMATĖME

Kad šiais metais, nežiūrint įprastų sunkumų, paroda pasisekė niekas tuo neabejoja. Yra normalu pasidžiaugti ir pasididžiuoti prieš užsieniečius mūsų liaudies menu, kai šis gražiai ir skoningai išdėstytas. Malonu atsivesti draugą ir parodyti, ką mes turime, kas mes esame. Atseit, čia mūsų dalis, pažiūrėkit gerbiamieji. Nevisi tokius standus turi

Iš kitos pusės yra aišku, kad visa tai neatsiranda vienas pats. Kas nors šias grožybes turi surinkti, sudėti. Tur kartais net atrinkti ir ką net atmesti. Pasitaiko pasikartojimų, negi viską sukrausi, ką tik turi. Žinoma, jei ką nors atmeti, tai jau nemalonumai "Matai, mano per prastas". Kitas reikalas, kaip tuos visus daiktelius sukrauti, sudėlioti. Negi vieną šalia kito sustatei ir viskas. Todėl parodose matome tik mažą dalį to darbo, kuris buvo įdėtas. Matome tik rezultatus ilgalaikio ruošimo, atrinkimo. Matome tikrai darbo vaisių.

Todėl man atrodo, kad bus įdomu supažindinti mūsų skaitytojus su tuo, ko parodoje nematėme. Tuo tikslu nuvykau parodos metu vieną ramesnį vakarą ir pasikalbėjau su šiuo metų lietuvių skyriaus Imigrantų parodos ruošėja **Aldona Valavičiene**. Šiais metais jai teko pagrindinė atsakomybė šį skyrių ruošiant. Lietuviams teko vienas didžiausių standų, vietos daug, bet irgi vietos užpildymas pasidaro nelengvas. Tuščias sienas palikti nedera, o jas perkrauti dar blogiau.

Bendras vaizdas, kad mūsų skyriaus ruošėjai turėjo gerą skonį. Visi paaiš-

kinimai gražiai spaudos šriftu surašyti, neperdaug, bet viskas kas esminga sudėta. Lietuviška seklyčia, Kalėdų eglutė su savais šiaudelių stiliumis papuošalais. esminai baldai, tautiškų drabužių modelis. Kryžių skyrius nedidelis, su atitinkamais paaiškinimais, daug kam krito į akį. Centre Lietuvos vėliava, himnas išaustas drobėje ir vienas antras meniškai paruoštas tautinis simbolis. Viduryje gintaro ir margučių atranka. M.K. Čiurlionis su trimis temomis: žiema, pavasaris ir vasara. Tautiškų juostų menininkės Marijos Lukoševičiūtės Remenčienės skyrius su labai skoningai atrinktomis juostomis ir kitais papuošalais. Pati menininkė aiškina svečiams savo darbą. Žmonės domisi, klausinėje, stebi jos darbus. Šalia oficialaus skyriaus dar papildomai suvenyrai ir "arbatinė" su saldumynais ir krupniku. Kaip tik čia ir randu pačią skyriaus vadovę. Ji labai užimta, man pamoja ranka, atseit partausiu svečiams ir pasikalbėsime.

— Sakykit, ponja, kokie yra didžiausi sunkumai suruošti taip gražų lietuvišką skyrių?

Vytauto Dorelio austi tautiniai rūbai M. Vinkšnaitienės nuosavybė, ANGIE MODAS DAS manekinas

LIETUVIŲ SPAUDA BRAZILIJOS (tęsa)

Gaila tik kad jo turinys nesusilaukė patobulinimų, dar vis laikėsi asmeniškų užgauliojimų, intrigų, ir nepagrįstų puolimų tų, kurie dėl jo politikos nesutarė. Iš to išsivystydavo skaitytojui nieko nežadanti tarp laikraštinių polemika ir ugdė nesantaiką. O kai "Lietuvių Aidas Brazilijoje" iškeldavo savo puslapiuose kylančias negeroves diktatūrų viešpatuojančiuose kraštuose, kur tauta nustumama nuo viešo valstybės gyvenimo, "piestu" tada šokdavo "Lietuvis" tą santvarką ginti tokiais argumentais: "Partijos yra visų nelaimių šaltinis. Kur tik yra partijos, ten kenčia tautos ir valstybės gerovės, ten viešpatuoja kultūros menkysta ir tt...", Lietuvoje ir visur pradėta smarki kova su partijomis ir šalyje pradeda įsiviešpatuoti tvarka ir ramybė, augti tautos ir valstybės gerovė. Partijos išugdo lietuvių tarpe didelę nesantaiką, o tas veda mūsų tautą prie Tragedijos" ("Lietuvis" 1935 m. 23 d.).

Aldona Valavičiėnė: — Patys didžiausi sunkumai tai yra surinkti eksponatus. Dauguma mūsų lietuvių neišdrįsta paskambinti ir pranešti, kad turi tinkamų eksponatų. Dauguma bijosi, kad jų turimi daiktai parodai netinka. Suprantama, kai mes neturime jokių nurodymų pas ką būtų galima kreiptis, sunkumai taip dar padidėja.

"Mūsų Lietuva" — Gerai, bet pasidairius, atrodo, kad bent šiemet tų eksponatų tikrai netrūko.

A.V.— Tai tiesa, tačiau, mano manymu, mes tikrai turime daug daugiau gražių daiktų, kurių dėl minėtų priežasčių publika nepamatys. Vis tas nelemtas mūsų kuklumas.

ML. — Gerai, o kas toliau jau gaus eksponatus. Kaip juos atrenkate, sugrupuojate, sudėliojate. Koks darbo planas?

A.V. — Pirmoje vietoje, kai pradėjome paruošiamuosius susirinkimus, tuomet jau buvo planuojama ir buvo nustatytos temos, apie kurias bus kalbama šiais metais parodoje. Ir pagal tas nustatytas temas yra renkami eksponatai. Šiais metais mes norėjome kad būtų pirmą kartą parodytos lietuviškos Kalėdos. Šiais metais pirmą kartą rodome lietuvišką eglutę. Kita tema tai lietuviški kryžiai. Dar kita tema tai šv. Kazimieras, prisimenant kazimierine sukaktis. Atskirai paminėtas M.K. Čiurlionis, lietuviški tautiški drabužiai ir ponios Remenčienės juostos ir kiti darbai.

ML. — Yra dar įdomu sužinoti, ar daug žmonių dirbo šioje parodoje?

AV. — Nemažai žmonių prisidėjo. Reikia čia viską suvežti ir nevien pačius eksponatus, bet ir lentynas, stalus, vitrinas, kur tie eksponatai bus sudėti. Taigi, šiais metais labai šiame darbe padėjo ponai A. Rudys ir Alg. Saldys. Daug padėjo ir Jonas Valavičius. Ypatingai paminėtina pačio jaunimo pagalba: "Nemuno" jaunimas atvyko, padėjo. Ponja Silėne Silickienė ištisą savaitę padėjo parodos ruošime ir jos dežuravime.

AR JAU TURITE ĮSIGIJĘ ŠIAS JUOSTELES?

L.K.BENDRUOMENĖS CHORO KONCERTAS 1980

DAUGDAUG DAINELIŲ

Gražiausios ir populiariausios lietuviškos dainos

RAUDONA ROŽĖ — Senų ir naujų dainų rinkinys

GEGUŽINĖ — Tradicinės subatvakario dainos ir šokiai

ŽAVINGOS NAKTYS — Visų mėgiama šokių muzika

GERIAUSIA DOVANA TĖVŲ DIENOS PROGA

Rua Juatindiba 28 — Pque da Moóca — Fone 273-0338

ML — Dar šalia parodos matau, kad yra gėrimų ir valgymų. Kas juos paruošė? ar net kas dieną paruošė?

AV — Krupniką paruošiau aš pati. Kas liečia valgymus, pagalbą gavu iš sekančių ponių: Francisca Garška, Elena Pupelienė, Anelė Dutkienė, Angelina Tatarūnienė, Ana Coralov, Ana Popic, Teklė Kizeliauskienė, Ana Lašinskas Tyla, Olga Banevičienė, Jadvyga Nikitin, Anita Pratali, Marija Katafay. Su visomis pasikalbėjau ir tuoj pat gavau nuoširdžią paramą. Jos paruošia valgį, atveža j parodą ir dar padeda prie patarnavimo.

ML — O kokia svetimtaučių publikos reakcija, kaip jie įvertina mūsų skyrių? Ką sako tie žmonės, kurie nieko bendro neturi su lietuviais?

AV — Bendri komentarai — pasisakymai tai, kad mūsų skyrius šioje parodoje yra vienas iš įdomiausių ir gražiausių. Mūsų rankdarbiai, mūsų menas žmonėms padaro labai didelį įspūdį. Ypatingai lietuviški kryžiai labai atkreipia dėmesį. Visi teiraujasi apie Kryžių kalną, kurio didelė nuotrauka matosi viduryje stando. Nežiūrint, kad yra raštu paaiškinimas apie to kalno prasmę. Dauguma nori platesnio paaiškinimo. Pats pulk. Barcelos, vyriausias šios parodos organizatorius praeidamas pasakė: "Jūsų skyrius visuomet yra labai gražus ir turtingas."

ML — O kas liečia Kalėdų eglutę, iš kur atsirado jos šiaudelių imitacijos papuošalai?

AV — Šiaudeliai tai jau mūsų šeimos tradicija. Juos padarė mano sūnus Antanas Valavičius. Kai jis buvo Amerikoje jis ten pamatė ir išmoko juos padaryti. Jau dvylika metų, kai mes vartojame šiaudelių papuošalus Kalėdų eglutei.

ML — Matant tiek daug lietuviško liaudies meno, kyla klausimas ar neatėjo laikas pagalvoti apie mūsų meno kursus, mokyklėlę ar ką panašaus.

AV — Mintis pasvarstyti, nes turime gana daug lietuvių kilmės jaunimo, kurie mokosi ar net baigė meno mokyklas. Jiems tai būtų pusė darbo.

ML — Parodos metu čia buvo šokių pasirodymai. O kaip su lietuviais?

AV — Prieš porą dienų pasirodė su šokiais mūsų "Nemunas". Jūs netikėsite, bet São Paulo miesto prefektas Mario Covas net atsistojęs plojo lietuviškam šokių vienetai. Televizijos Record stotis buvo atsiuntusi savo reporterį ir pakvietė lietuvius į vieną jų programų. Joje dalyvavome, reporteriai labai domėjosi mūsų menu ir mus nepaprastai šiltai priėmė.

ML — O kaip bus su kitais metais?

MIŠIOS

už POVILĄ JOTEIKĄ ir TEODOLINDĄ GALVÃO bus atlaikytos sekančią sekmadienį, rugpiūčio 14 d. 17 val. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje. Prašome gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti.

Joteikų ir Galvão šeimos

Ar taip įtemptas darbas neatbaido nuo naujų įsipareigojimų, ar kitais metais rasite, kas vėl padės ruošti naują parodą?

AV — Manau, kad pirmoje vietoje mes negalime užmiršti, kad mūsų senesniųjų jėgos mažėja, silpsta, bet turime gražaus jaunimo. Svarbu, kad jie toliau padėtų. Jeigu jis jaučia, kad jo darbas yra įvertintas, kad jo darbas yra parodytas, jis ir toliau prisidės. Svarbu kad jaunimas nebūtų pastatytas už scenos, bet pačiame priekinyje, kur ir yra jo vieta.

ML — Dar kalbant apie sekančius metus: jūs pradėjote planuoti iš anksto. Tai be abejojau numatote, ką kitais metais būtų verta parodyti.

AV — Bet aš dar nebaigiau apie jaunimą. Su dideliu džiaugsmu ir pasitenkinimu noriu pabrėžti, kad šitos parodos paruošime gavome didelę pagalbą iš mūsų kolonijos jaunosios kartos. Jaučiau ir žinojau, kad mūsų jaunimas moka dirbti, didelė dalis jau paruošti universitetuose, turi idėjų ir entuziazmo ir nori dalyvauti lietuvių kolonijos kultūriname gyvenime. Todėl kreipiausi asmeniškai į visus. Rezultatai buvo puikūs. Jaunimas atėjo, dalyvavo posėdžiuose prisidėjo su savo idėjomis parodos planavimo darbe, dirbo namuose, padėjo sumontuoti standą ir skaitlingai dalyvavo pačioje parodoje.

Asmeniškai noriu paminėti ir padėkoti šiems bendradarbiams: Janete Zizienė, Ivani Popic, Silvija Bendoraitytė Machado, Ana Emilija Silickaitė, Beatriz Bendoraitytė, Claudia Pratali, Marcelo Chapola, Douglas Saldys, Cintia Silickaitė. Rimantas Valavičius, Willi Ambrazevičius,

Per parodos atidarymą visos kolonijos pristato dvi poras jaunuolių apsilvilkusių tautiškais drabužiais. Šitame tautų parade lietuvių koloniją atstovavo du grakštūs jaunuoliai: SOLANGE BANEVIČIUS ir MARCOS SAUKA. Abiejų graži laikysena ir puikiai suderinti lietuviški rūbai buvo gerai įvertinti ir sulaukė visų didelį pasigėrėjimą. Dėkoju jiems ir jų tėvams, kurie paskatina ir paragina dalyvauti.

O dabar atsakau į jūsų klausimą: sekančiais metais manome parodyti daugiau lietuviškos architektūros planus čia prasme. Tai yra, eilinė statyba ir žymesnieji Lietuvos pastatai. Tam ma-

nau pagaminti didelio formato nuotraukas.

ML — Redakcijoje mačiau, kad jau spaudinama speciali užsieniečiams paldinti brošiūra apie Lietuvą. Žinau, kad ją paruošė Jonas Valavičius, bet dar nemačiau čia parodoje.

AV — Šita knygutė jau atspausdinta ir yra dalinama parodoje visiems, kurie domisi Lietuva. Jau keletas metų jaučiame reikalingumą turėti portugalų kalboje sutrauktą Lietuvių tautos ir valstybės istoriją. Jonas Valavičius paruošė šį leidinį ir tėvų sąžalies dėka, knygutė buvo atspausdinta parodos atidarymui. Knygutė paaiškina kas mes esame, kas buvome ir ko siekiame. Esu tikra, kad ši knygelė duoda visas reikalingas informacijas kiekvienam mūsų tautos draugui.

ML — Dažnai parodas aplanko ir iš-tisos mokyklos su mokytojais. Ar jiems nebūtų verta sužinoti, kur toji Lietuva. Dabar net žemėlapiuose nėra to vardo, išskyrus senesnes laidas.

AV — Gaila, bet šiemet parodos laikas yra nepalankus tam lankymam. Galas mėnesio, semestro baigiamasi laikas, mokiniai užimti egzaminais. Kitais metais paroda vykdavo pradžioje mėnesio, tai mokinių būdavo.

ML — Kokie santykiai su parodos vyriausybe. Ar buvo kokių sunkumų?

AV — Santykiai geriausi. Kap. J. Čiuvinškas paliko labai gerą vardą, tai lietuviams visos durys yra atviros, ypač santykiai su pulk. Barcelos. Dirbti gerose sąlygose yra malonu. Kitais metais manau dar padidinti savo bendradarbių būrį. Iki šiol viską, ką prašiau gavau, visi prisidėjo, ypač noriu pabrėžti reikšmingą jaunimo pagalbą. Jie turi netik naujų minčių, bet ir gana daug energijos. Parodų darbas vyks ir toliau.

ML — Labai ačiū už pokalbį. Sėkmės šiame darbe.

P.S. Pokalbis užrašė Alf.D. Petraitis

MIŠIOS

už KAZIMIERĄ RUTKAUSKĄ, mirusį rugpiūčio 11 d. 1943 m. ir už MAGDĘ RUTKAUSKIENĘ, mirusią gegužės 17 d. 1973 m. bus atlaikytos rugpiūčio 14 d. 9 val. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje, R. Juatindiba, 28 - Pq. da Moóca. Giminės ir pažįstami kviečiami dalyvauti pamaldose.

VII-ta. IMIGRANTŲ PARODA IR REZULTATAI

Paroda buvo atidaryta š.m. 24 dieną birželio mėnesio ir baigėsi liepos mėnesio 3 dieną. Vieta— Bienal rūmai Ibirapueros parkas, S. Paulo.

Kaip ir ankstyvesniais metais paroda susilaukė daug lankytojų. Galima pastebėti, kad ir kitų kolonijų dalyvavimas ir parodos lankymas yra didelis ir skaitlingas. Brazilų lankymasis taip pat buvo didelis ir susidomėjimas lietuvių skyriumi ir mūsų kultūra labai reikšmingas.

Reikia pastebėti, kad nematėme didesnio skaičiaus mūsų tautiečių apsilankant šioje parodoje, nors kvietimas per laikraščius buvo daromas. Galima pasidžiaugti, kad mūsų jaunimas gausiai dalyvavo ir lankėsi kelis kartus.

Šiais metais mūsų skyrius buvo dar daugiau išplėstas ir padalintas į dvi dalis: meno, tautodailės ir lietuviškų tradicijų skyrius ir, šalia lietuviškas bazaras su bufietu. Bazare galima buvo nusipirkti meniškų medžio dirbinių, koplytėlių, juostų, išdabintų dėžučių, lietuviškai išpieštų marškinaičių ir kitokių tautiniais motyvais pagamintų eksponatų. Šitie rankdarbiai, sukurti su tipiškais lietuviškais tautodailės motyvais buvo padaryti mūsų jaunosios kartos menininkių. Tam, kad parodyti mūsų tautodailės grožį. Jau keletą savaičių prieš parodos atidarymą, grupė jaunimo nutarė paruošti tinkamus eksponatus. Turime paminėti sekančias bendradarbes: Silene Silickas, Ana Emilia Silickas, Silvija Bendoraitis Machado, Janete Zizas, Arlete Silickas, Beatriz Bendoraitis, Claudia Pratali, Antonio Baltušis, Alberto Dilys, Regina Gugelis. Norime palinkėti, kad šita grupė tęstų ir tobulintų savo gabumus šitame tautodailės meno darbe ir kad ateinančiais metais galėtume parodyti daugiau ir dar gražesnių eksponatų, kurie atšviečia mūsų tautodailės grožį.

Krupniko ir valgių pardavimo pelnas buvo skirtas parodos ruošimo iš-

laidoms padengti. Krupniką pagamino Aldona Valavičienė ir visą pelną paskyrė parodos kasai. Valgius per 10 dienų pagamino ir padovanojo mūsų kolonijos ponios: Francisca Barška, Elena Pupelienė, Anelė Dutkienė, Angelina Tatarūnienė, Ana Coralov, Ana Popic, Teklė Kizeliauskienė, Ana Lainskas Tyla, Olga Banevičienė, Jadvyga Nikitin, Anita Pratali, Marija Kafay.

Dalis bazare parduotų eksponatų pelno buvo perduota į parodos kasą.

Pelnas:	
Krupnikas ir valgiai	Cr.162.120,00
Bazaras	16.820,00
Total	Cr. 178.940,00
Parodos ruošimo išlaidos	69.224,00
Parodos pelnas	Cr. 109.116,00

50 Metų Imigracijos Šventės
Pelno liekana (Cr.15.500) 71.551,00

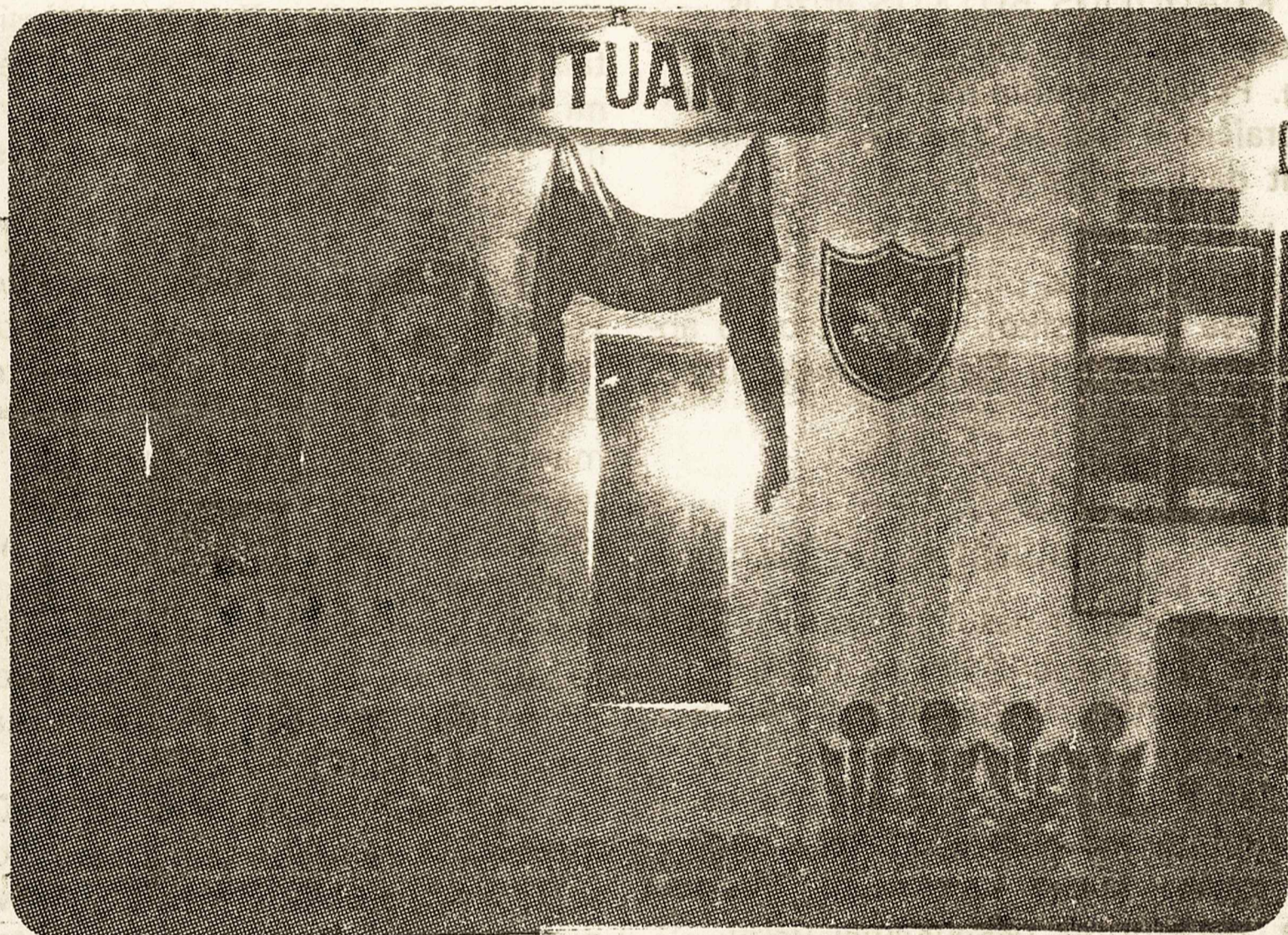
Total Cr. 181.267,00

Šita suma Cr\$.181.267,00 buvo perduota Brazilijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkui, per Bendruomenės Komiteto susirinkimą, kuris įvyko š.m. liepos mėnesio 14 dieną. Lietuvių Bendruomenė administruos šią sumą atskiroje sąskaitoje, kuri skiriama Lietuvių Kolonijos Muziejaus Brazilijoje organizavimo išlaidoms padengti.

Aldona Valavičienė

PARDUODAMAS

vertingas sieninis
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS
dydis: 80 x 60 cm
Kreiptis į Šv. Kazimiero parapiją,
R.Juatindiba, 28, tel. 273-0338

Almoco - Lemunas Anuambis

Apresentação de danças

Dia: 28 de agosto

Local: Rua Lituania - 78 "Dayanga".

Convite: CR\$ 2.500,00.

Encontram-se: Sede do Museu Lituania e "Bar do Vito". Obs: até o dia 21 de agosto.

Informações: Silvia (fone: 214-7769).

Será que você virá?

Lemunas

SHELL

AUTO-POSTO

GUARUJA

ALGIRDAS SLIESORAITIS
Savininkas

Av. Puglisi, 550
(Esq. da Rua Buenos Aires)

GUARUJÁ Fone 86-6789

MŪSŲ ŽINIOS DĖMESIO!

Praeitame ML numeryje skelbtos REKULEKCIJOS LIETUVIAMS Lituanikoj, rugpiūčio 6 ir 7 dienomis yra NUKELIAMOS į kitą savaitgalį, t.y. rugp. 13 ir 14 dieną. Dėl informacijų kreiptis sekančiu telefonu: 63-84.13.

PASIRUOŠIMAS ŠILINĖM

Rugsėjo 11 dieną, sekmadienį, kaip kas met, taip ir šįmet, šv. Kazimiero parapijoj bus švenčiama Šiluvos Marijos šventė ir kartu Tautos šventė.

LIUDAS RALICKAS pirmadienį lankėsi parapijoj aptarti šventės programos ir davė atspausdinti naujų giesmių.

KLAUDIJUS BUTKUS grįžo iš Rondonijos, kur buvo nuvykęs atostogų. Parvežė sveikinimų nuo kun. Bendoraičio ir seselės Ksaveros, o taip pat daug naujienų.

LISLEI RINKEVIČIŪTĖ grįžo iš atostogų, kurias praleido Kanadoj, JAV-se ir Meksikoj. Toronte buvo apsisitįjusi pas tetą Eleną Rinkevičiūtę Juodvalkienę.

iš Rio...

ERNESTAS J. PETRAITIS

Po bergždžių pastangų gauti iš São Paulo lietuvių juosteles su bažnytinėmis giesmėmis, kreipėmės į p. Antaną Keblį, kuris neseniai lankėsi Rio ir São Paulo. Paprašėm, kad mums parūpintų juosteles įgiedotas chorų ar solistų, kurios tikty mums Mišioms, ne nebeturime pakankamai balsų, kad mūsų giesmės gražiai skambėtų.

POAS KEBLYS neatsisakė ir atsiuntė juostelę, kurioje, tarp kitų, surandame: Pulkim ant jelių; Lietuvos Himną ir daug kitų giesmių ir dainų, iki "Marija, Marija". Esame p. Kebliui labai dėkingi.

Pirmu kart Rio lietuviai išgirs šią juostelę šio mėnesio 14 dieną (10,30 val.) mūsų koplyčioje per Mišias, kurios yra paskirtos pagerbti Tėvams (Dia dō Pai), seneliams, o taip pat mūsų visų TĖVUI - DIEVUI; Tikimės, kad "Mūsų Lietuva" išeis ir pasieks laiku taip, kad mes visi galėtume pasidžiaugti mūsų gabaus tautiečio dovana.

ATITAI SYMAS

ML liepos 21 dienos laidoje 7-tam psl. po Albino Uckaus fotografijos buvo parašyta, kad jis dirba su sūnum Armando. Turi būti su Osvaldu.

MIŠIOS

Už JUOŽĄ MATELIONI

14-ty mirties metinių proga bus šeštadienį, rugpiūčio 13 d. 19,30 val. Šv. Kazimiero parapijos koplyčioje.

Kviečiame gimines ir pažįstamus dalyvauti.

Matelionių šeima

A. A. JUOŽĄ MATELIONI

PRISIMINUS

Perspauddiname kun. Juozo Šeškevičiaus straipsnį, kuris buvo išėjęs "Mūsų Lietuvoj" 1969 m. rugpiūčio 22 d. Nr. 34 (1099) Velionies atminčiai pagerbti.

Red.

KAS STOS JO VIETON ?

Sunku rašyti apie žmogų, kurs dar taip neseniai buvo mūsų tarpe, dalinosi tais pačiais rūpesčiais ir sielėjosi tais pačiais reikalais. O dabar norėdami ar ne, turim susigyventi su mintimi, kad jo jau nebesusitiksim šios žemės takuose.

Susipažinau su a.a. Juozu Matelioniu prieš 15 metų, tuojau pat, atvykęs Brazilijon. Jis buvo vienas iš tų nedaugelio, o gal ir iš viso vienintelis, kurs, gyvendamas kitame, tolimame miesto pakraštyje, visą amžių, kas sekmadienį, atvykdavo V. Zelinon lietuviškoms mišioms. Ilgą laiką tą patį darė ir visa jo šeima. Neprisimenu, kad Matelionis būtų važinėjęs mašina, tai atvažiuoti ir grįžti reikėjo naudotis keturiais autobusais ir praktiškai praleisti visą dieną. Kaip Lietuvos kaimė, kai sekmadienio rytą nuoširdūs krikščionys rengėsi į sumą, kai išklause sumos, pamokslo ir persimetę vienu kitu žodžiu su iš toliau sutiktais pažįstamais ar gentimis grįžta namo, tai jau būdavo pavakarys. Bet taip jie įprasmindavo ne tik sekmadienį, o ir visą savaitę.

Mano atrodo, kad nėra prasmės kartoti Matelionio lietuviškos veiklos darbų. Visi esame liudininkai, kad jo veikla buvo plati, šakota. Jis dirbo parapijoje, Lietuvių Sąjungoje, senojoje ir atkurtojoje Bendruomenėje, Šv. Juozapo Brolijoje ir tt. Neprisimenu nė vieno lietuviško parengimo – ar tai būtų Nepriklausomybės minėjimas, ar jaunimo šventė, vaidinimas ar vakarėlis, kuriame Matelionis nebūtų dalyvavęs. Ne tik dalyvavo, bet ir dirbo. Kviečiamas niekada neatsisakydavo, nekarta ir pats pasiūlydavo savo talką.

Dar vienu atžvilgiu a.a. Juozas Matelionis turėtų būti mums visiems pavyzdys: niekas nepajėgė Matelionio taip labai užgauti, kad jis, įsižeidęs,

pasitrauktų nuo lietuviško darbo. Mes visi žinome, kad nemalonumų labai skaudžių nemalonumų jam teko patirti. Šito pavyzdžio mūsų lietuviškai kolonijai labai reikia. Idealistas stato idealą aukščiau už visa. Ir štai dabar taip staigiai šio tauraus lietuvių netekome.

Dr. Vincas Kudirka mus mokina.

"Jei audra pakilus vieną dieną
Išverstų stulpą vieną,
Kurs rėmė jūsų namo sieną,
Nenusiminkit,
bet jo vietoj kitą statykit".

Mes visi, kurie sielojomės lietuviškais reikalais, dairomės susirūpinę, kas stos Juozo Matelionio vieton, kas neš ant savo pečių lietuviškų darbų našta, kurią velionis nešė? Kas rems lietuviško rūmo sieną, kurią jis laikė su tokiu pasišventimu ir ištverme? Ar atsiras kitas toks?

Visi turim suspausti gretas, kad bent taip skaudžiai nesijaustų atsiradusi spraga. Tikrai neprisimenu, kas, bet gal poetas Vaižaitis parašė šią mintį:

"Didesnio paminklo didvyriams nebus, kaip vykdymas jų idealo".

Mes, kurie pažinėjome Velionio idealus, prašydami Viešpatį, kad Jis įskaitytų jį į savo teisiųjų skaičių, vykdykime jo idealus, pagerbdami jo atminimą. Taip Apvaizdos buvo lemta, kad paskutinis Juozo Matelionio noras buvo paremti lietuvišką spaudą, praktiškai "Mūsų Lietuvą".

Kun. Juozas Šeškevičius

MŪSŲ MIRUSIEJI

BRONIUS ŠATAS mirė liepos 30 d. Šventos Ritos ligoninėj, V. Mariana, turėdamas 73 metus. Buvo pašarvotas V. Zelinoj ir palaidotas Aračá kapinėse. 7-tos dienos mišios buvo praeitą penktadienį S. Judas Tadeu bažnyčioje. Paliko broliai Stasys, Kazys ir Jonas, seserys Ona ir Juana, žmona Juana, sūnus Walter ir duktė Elizete su šeimom.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI